

5. søndag efter trinitatis i Ribe domkirke

01-07-2018 Tekstrække: ANDEN RÆKKE

726 Gak ud, min sjæl, betragt med flid

300 Kom, sandheds Ånd! Og vidne giv

397 Trods længselens smerte

318 Stifte Guds Søn har på jorden et åndeligt rige

Nadver: 467

396 Min mund og mit hjerte

Der er – selv om vi måske umiddelbart ikke hører det – stor opmuntring at hente i de ord, vi i dag hører hos evangelisten Matthæus:

Jesus siger til Simon Peter - en simpel fisker fra Galilæa, fra en landsby ved Genezareth Sø – en mand, som har fulgt ham og er blevet hans discipel - at han vil bygge sin kirke på ham, dvs. have ham med i sin kirke og bruge ham til at bringe budskabet, troen og håbet frem i verden.

Peter er en discipel, som når alt kommer til alt intet forstår, og som Jesus i den næste sætning da også forbander og skælder huden fuld. Men det er altså alligevel ham, Jesus vil bygge sin kirke på.

For mig er det en opbyggelig historie, som vidner om Guds kærlighed og nåde:

Gud kan bruge selv et uforstandigt menneske og inviterer os alle ind i et fællesskab med ham. For disciplen Peter er jo slet og ret et menneske som hver af os, en tvetydig størrelse.

Med Jesu ord til Simon Peter in mente, behøver ingen af os længere spørge os selv, er vi gode nok til at være del af dette fællesskab her i kirken og del af livet her på denne jord.

Gud bygger sin kirke blandt mennesker og vil bruge os til at bringe sit budskab frem, ... ja til at gøre godt, bringe trøst og håb frem i verden.

Jeg lægger mine ord i din mund

Det samme budskab er også at finde i den første bibelske læsning, vi hørte i dag, ordene om, hvordan Jeremias blev kaldet til at være profet.

Jeremias følte sig både alt for ung til at skulle føre en profets store ord, og han vidste med sig selv, at hans retoriske evner var mangelfulde. Han følte sjældent, han havde magt over sine ord, famlede sig ofte frem og tog sig

måske også i at være bange for, at han med sine egne ord kom til at provokere andre.

Men Gud kunne sagtens bruge Jeremias, og han vil også gerne støtte ham i at få ordene frem. Gud rakte, fortæller profeten, sin hånd ud og rørte Jeremias mund og sagde:

”Ved du hvad, Jeremias, jeg lægger mine ord i din mund. Dine egne ord rækker kun delvist, du falder tit igennem og dine ord rammer ofte ved siden af eller støder andre, men vær ikke bekymret. Jeg hjælper dig, lægger mine ord i din mund”.

Et sådan tilsagn fra Gud giver mod.

Under en gudshorison, hvad Guds ord giver os, er der således plads til en høj fejlmargin. Det er i orden at lede efter ordene, have svært ved at få tungen på gled og ikke at kunne få sætningerne på plads.

Historien om Jeremias og Gud er en gammel historie, langt mere end to tusinde år, men den har stadig eksistentiel nerve og er en fortælling, som også vil vække modet hos os, som lever idag:

Om vi kan bruges i livet og af Gud, er ikke et spørgsmål om tilstrækkelig med forstand og høje retoriske evner.

Det er ikke alene et spørgsmål om uddannelse, viden eller magt, som muliggør fællesskab og liv i verden.

Stig ned fra dit elfenbenstårn og slip det mindreværd, som bor i dig, og lev i stedet i tillid til Gud! Gud og hans ord åbner verden.

Og Gud kan – tør vi håbe - bruge hver og en af os. Vi skal tage hans ord i munden og leve ud af hans ord. Vi skal lade os bruge og række ud efter hinanden, takke Gud og drage omsorg for hinanden.

⌘

At få lagt ord i munden

Jeg vil godt opholde mig lidt mere ved profeten Jeremias, og det at Gud siger, at han vil lægge ham ord i munden.

For der er jo noget dobbelt og tvetydigt ved det udtryk: at lægge nogen noget i munden. Det kan være en hjælp til vedkommende, men det kan jo også være udtryk for manipulation.

Det er ikke rart at blive lagt noget i munden, især hvis det ikke er noget, man egentlig selv mener, eller som man synes, man kan stå inde for. Ordene skal gerne være ens egne. Alt andet irriterer og kan ligefrem gøre en vred og arrig. Umiddelbart vil jeg sige: ”Jeg vil ikke bare lægges noget i munden, som jeg ikke selv står for, mener og tænker”

Ordarven

Men hvis vi tænker efter: At tro sig helt fri for at få lagt ord i munden er en illusion. Og ja, det er både godt og nødvendigt at få lagt ord i munden.

Det vil være svært at kommunikere og tale med andre uden lån af ord. Vores sprog har dybe rødder, og mit talesprog er dannet eller dannes af andre end mig selv. Ordene, vi bruger, - hver eneste en - har historie og er til i et sprogfællesskab.

Egentlig burde vi aldrig kunne føle os ensomme, for de ord, vi fører, er næsten altid lån. Og det hvor opfindsomme, vi end er, eller hvor meget vi end har misforstået ordene og bruger dem forkert.

Vi har et fællesskab i sproget, ikke mindst i vores modersmål, hvor vi føler os hjemme. Vi er her allerede lagt mange ord i munden, og det sker allerede fra spæd, og det er både godt og helt nødvendigt, at vi helt bogstaveligt talt får lagt ord i munden.

Guds ord

Og sådan skal vi også høre Guds tilsagn til Jeremias om, at han vil lægge sine ord i profetens mund.

Det er en gave, at Gud lægger sit ord i menneskers munde.

For når Gud lægger sit ord i vores munde, så lægger han noget ekstra ind i os, nye ord fra hans rige, nyt liv.

Guds ord er andet og mere end det, vi kan slå op og læse i en dansk ordbog.

Men hvad er så Guds ord?

Det er ikke volapyk eller særligt åndfulde ord, eller ord fra en ordbog af en anden verden.

Nej, Guds ord er ord, som kalder os ud af mørket og som kaster lys over vores liv. Ord, som gerne vil vække en glød i os af livslyst og mod.

Guds ord er samtidigt kendetegnet ved, at Gud ikke blot lægger os dem i munden, men han vil også lægge os dem på hjertet, så de bliver vores egne, ja bliver en inderlig og levende del af vores liv og fællesskab med hinanden.

Skaberordet

Når vi ser på træet og blomsterne i haven, fuglene på himlen og menneskene på torvet, ja ser på hinanden, så hjælper Guds ord os med at sætte alt i gavens og nådens lys.

Jeg bliver personligt aldrig træt af at høre den første skabelsesberetning - en på en og samme gang ligefrem og dyb fortælling om jordens skabelse - hvor Gud hen over seks dage skaber verden netop med sine ord.

Han siger: "Lad der blive lys!", og der blev lys.

Han skaber jorden, sætter frø, skaber okser og kvæg, fylder havene med fisk og himlen med fugle og skaber til slut mennesket i sit eget billede. Og hver dag sker det ved, at han siger det med ord: "Lad vandet vrømle med levende væsener!" "Lad jorden fyldes med dyr!" Og det sker!

Gud skaber i denne skabelsesmyte med sit ord. Hans ord er her fuld af skaberkraft, og ord og handling er i ham forbundet. Guds ord skaber, hvad de nævner.

Og det hans øjne hviler på, lægger så dertil – ligesom hans ord - et ekstra lag på det, vi mennesker kan se af os selv. For omkvædet i skabelsesmyten er, at Gud, når han hver dag så, det han havde skabt, så, at det var godt.

”Gud så, at det var godt”. Han så, at det fungerede, men ikke blot, at det fungerede, han så, at der var liv og værdi i det skabte.

Sådan lægger Guds ord og det, hans øjne hviler på, et nyt lag til det, vi mennesker ellers ser: at menneskets liv er aldrig blot et liv for sig selv, men det er et givet liv, som vi deler med alt andet skabt.

Går vi i vores egen trummerum og glemmer at have øje for andet og andre end os selv, så vælter Guds ord os omkuld og siger til os:

Du er ikke herre! Du magter ikke alting selv, og du skaber ikke bare selv din egen virkelighed. Du er derimod en lille skabning i den store historie, indfældet i verden og kaldet til at se til dit medmenneske og den jord, du lever på. Løft dine øjne og få øje på andet end dig selv!

Og modsat, når vi står uden mod og ikke ser nogen sammenhæng i livet, går rundt fulde af mindreværd og bryder sammen i mangel på retning for vores liv, så rejser Guds ord os op og minder os om, at det liv, vi lever er Guds skabt og godt.

Ikke sådan at forstå, at Guds ord så kan plante en kortvarig optimisme i os, er som et hurtigt søndagsfiks, om at det nok skal gå alligevel og på trods af al verdens dårlighed.

Nej Guds ord bringer håb. Det håb, som er født af, at Gud ikke blot står i baggrunden som livets skaber, men han har ladet sit ord blive kød, forbundet sit ord med verden, da han lod sin søn føde her på jord, og han er tilstede midt i blandt os. Ja, Gud lader os fortsat høre sit ord i sin kirke, ja han lægger ligefrem sit ord på vores tunger.

Et ord, som må røre os, for i det ord lever vi.

Så, som vi sang:

Vi ere, vi bleve,

Vi røres, vi leve

I Kristus, Guds levende Ord.

Tag ordet i munden,

og elsk det fra grunden!

Da hos dig i navnet han bor.

Amen